

РЕШЕНИЕ

№ 139

гр. Благоевград, 13.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ЕДИНАДЕСЕТИ СЪСТАВ, в публично заседание на шестнадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Владимир Ковачев

при участието на секретаря Лозена Димитрова
като разгледа докладваното от Владимир Ковачев Гражданско дело №
20221200100853 по описа за 2022 година

съобрази следното:

Ищец в процеса е Ц. В. З., ЕГН *****, адрес гр. Р., ул. „Е. Й“ № .

Претенциите са насочени срещу М. И. У., ЕГН *****, адрес гр. Б., ж.к. "И"

В исковата молба се твърди, че на *** г., около *** ч., в гр. Р., на ***, образувано от уул. А.С., ул. Е.Й, лек автомобил с неизвестна марка и водач е нарушил правилата за движение, посочени в ЗДвП, отнел е предимството на движещия се откъм ул. "А.С." велосипед "К", управляван от Ц. В. З., и е предизвикал ПТП. З. паднал на платното, ударил силно главата си, получил множество травми и наранявания и за кратко време изгубил съзнание. Получените от него наранявания напълно отговаряли на механизма на ПТП. Произшествието било посетено от пътни полицаи, които съставили констативен протокол. По случая било образувано ДП. Установило се, че ПТП е реализирано от лек автомобил „БМВ“ с рег. № СН2590ВН, управляван от М. И. У.. ДП приключило с повдигане на обвинение срещу същия. Образувано било съдебно производство, което приключило със споразумение. След настъпване на произшествието, на Ц. В. З. била оказана първа помощ от спрели след инцидента водачи, след което той бил транспортиран с частен лек автомобил в хирургичното отделение на МБАЛ Р. ***.

При извършените прегледи, изследвания и рентгенографии се изяснило, че З. има ***. П*** При определяне на размера на обезщетението следвал да се приложи принципът на справедливост. Причиняването на телесна повреда на участник в движението по пътищата било изключително неблагоприятно развитие при настъпване на ПТП. Предвиденият в КЗ застрахователен лимит за подобно събитие бил 10 420 000 лева. Лекият автомобил „БМВ“ с рег. № СН2590ВН имал валидна задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“, с период на действие от 27.04.2017 г. до 26.07.2018 г., в ЗК „Олимпик - клон България“ АД. Водачът му М. И. У. попадал в кръга от лица, чиято отговорност се покривала от посочената застрахователна полица. През 2019 г. ЗК „Олимпик - клон България“ прекратил своята дейност, с оглед започване на производство по принудителна съдебна ликвидация на кипърското застрахователно дружество „Олимпик Лимитид“. В тази връзка ищецът предявил вземане чрез ЗК „Олимпик - клон България“, като към момента същото не било удовлетворено. Моли се за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 80 000 лева, представляваща обезщетение за причинените му неимуществени вреди в резултат на процесното ПТП, заедно със законната лихва за забава, считано от датата на предявяване на исковата молба в съда до окончателното изплащане на обезщетението, както и всички разноски по делото, включително адвокатско възнаграждение по чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗАдв.

Адвокатът, който оказва правна помощ на ответника, застъпва тезата, че исковите са неоснователни. Оспорва изцяло отговорността на водача на лекия автомобил за настъпване на вредоносния резултат. Твърди, че отговорността за настъпване на въпросното ПТП и на вредите е на ищеца. Последният нарушил чл. 81 от ЗДвП, в редакцията към датата на ПТП, който казвал, че „на водача на двуколесно пътно превозно средство е забранено - т. 2 - да управлява превозното средство, без да държи кормилото с ръка, както и да освобождава педалите, с които контролира превозното средство“, и т. 3 - „да се движи в непосредствена близост до друго пътно превозно средство или да се държи за него“. Нарушени били и чл. 79, т. 1 и 2 от ЗДвП. Нормата на чл. 80, т. 2 от ЗДвП задължавала велосипедиста „да се движи възможно най-близко до дясната граница на платното за движение“. С оглед на тези забрани, които били нарушени, вредоносният резултат бил причинен от самия ищец. Налице било случайно деяние и за велосипедиста произшествието било абсолютно предотвратимо. Предявеният иск за изплащане на обезщетение бил изцяло неоснователен. Оспорва се изключителната отговорност на ответника. Ищецът, като велосипедист, в изключителна степен допринесъл за реализиране на

въпросното ПТП и за настъпване на собствените си телесни увреди. Прави се възражение за съпричиняване от страна на ищеца на въпросното ПТП и на последиците от същото. В материалите от ДП имало данни, че З. е пуснал педалите и е протегнал десния си крак. Оспорва се механизма на ПТП, като за същия липсвали доказателства. Дори нямало приложена схема на ПТП към представения констативен протокол. Оспорват се твърденията за неимуществени вреди по вид, обем, интензитет и продължителност на болките и страданията, степен на възстановяване, както и причинната връзка между ПТП и травмите на ищеца. Искът бил недоказан и неоснователно завишен спрямо вида, характера и интензитета на претърпените от ПТП телесни увреждания. Претендираното обезщетение не било съобразено с принципа на справедливостта по чл. 52 от ЗЗДог. Моли се за отхвърляне на исковете.

Съдът констатира, че претенциите, с които е сезиран, са редовни и допустими. Правната им квалификация се съдържа в нормите на чл. 45 и чл. 86 от ЗЗДог. Възраженията на ответната страна се базират на разпоредбите на чл. 51, ал. 2 и чл. 52 от ЗЗДог.

Ищецът трябваше да докаже осъществяването на сложния фактически състав, порождащ правото на претендираното от него деликтно обезщетение и включващ следните елементи: поведение на ответника, противоправност на това поведение, настъпили вреди от поведението и причинна връзка между противоправното поведение и вредите, като вината се предполага. Ответникът следваше да докаже, че деянието му е било случайно, че е налице съпричиняване и че претендираното обезщетение е несправедливо по размер.

Събраха се писмени и гласни доказателства. Прие се експертно заключение. Изгледа се видеозапис, направен от видеорегистратора от автомобила на ответника.

Деянието на ответника, противоправността на същото и вината му са надлежно доказани със споразумението, сключено в рамките на НОХД № 698 от 2018 г. на Районен съд Р., което има значението на влязла в сила осъдителна присъда. Приложение намира нормата на чл. 300 от ГПК. Не се касае за случайно деяние, както неоснователно поддържа ответната страна.

Причинната връзка между противоправното поведение и вредите е изяснена в необходимата степен от вещите лица, изготвили експертното заключение. Те са категорични, че водачът на лекия автомобил е отнел предимството на велосипедиста и го е блъснал, в резултат на което ищецът е получил множество

сериозни травми от удара в колата и падането на асфалта. Механизмът на процесното ПТП се установява най-прегледно и ясно от съдържанието на видеозаписа, направен от видеорегистратора от автомобила на ответника. Там ясно се вижда кой кого, кога и при какви условия блъска. Настъпването на инцидента не е било изключително предизвикано от действията на ищеца при управляването на велосипеда. Данните от видеорегистратора категорично опровергават показанията на свидетеля М. В. - на видеозаписа не се вижда удар на велосипеда в бордюр или друг елемент от структурата на кръговото кръстовище, а е обективизирано блъскане на колелото, управлявано от ищеца, от лекия автомобил, шофиран от ответника. Други очевидци освен В. не се разпитаха по настоящото дело, а и не беше нужно при наличието на кадрите, заснети от камерата на самия автомобил, които са с добро качество и са най-безпристрастните доказателства за случилото се през онази привечер на *** г. в гр. Р., за разлика от свидетелските показания, при които неизбежно, в една или друга степен, винаги се наблюдават елементи на субективизъм.

От приобщената медицинска документация, споразумението по наказателното дело и констатациите и изводите на д-р К.А. се установи, че вследствие на претърпяното ПТП Ц. З. е получил черепно-мозъчна травма: счупване на дясната слепоочна кост, контузия на мозъка с контузионно огнище в дясната слепоочна област от директен удар и контраудар в лявата челнотеменна област, ограничен кръвоизлив над твърдата мозъчна обвивка вдясно слепоочнотеменно и разкъсно-контузна рана в дясната слепоочна част на главата; гръдна травма: счупване на три съседни ребра в дясната гръдна половина и хемопневмоторакс в дясната гръдна половина; и счупване на част от дясната лопатка, участваща в състава на дясната раменна става. Черепно-мозъчната травма му е причинила разстройство на здравето, временно опасно за живота, и е заздравяла за около 6 месеца, счупването на трите съседни ребра му е причинило трайно затруднение на движенията на тялото за около 3 месеца, счупването на дясната лопатка му е причинило трайно затруднение на движенията на дясната ръка за около 4 месеца, а мекотъканните увреждания и разкъсно-контузната рана на главата са му причинили временно разстройство на здравето, неопасно за живота. По отношение на черепно-мозъчната травма е било проведено консервативно болнично лечение и лечение в домашни условия. За лечение на гръдната травма и възстановяване на нормалното отрицателно налягане в гръдната кухина, е била извършена торакоцентеза и е бил поставен торакален дрен, като пневмотораксът е бил преодолян в периода на проведеното болнично лечение.

От показанията на свидетеля И. З., син на ищеца, стана ясно, че той е видял ***
Настоящият съдебен състав не констатира наличие на причини за некредитиране на разказаното от И. З.. Законодателят е създал едно предположение относно посочените в хипотезата на чл. 172 от ГПК лица за възможна тяхна заинтересованост от изхода на делото. Съдът, поради това, е длъжен да извърши преценка на тяхната обективност и доколко поведението на свидетеля и данните по делото изключват заинтересоваността да е повлияла на достоверността на показанията му /Решение № 79 от 12.07.2017 г. на ВКС по гр. д. № 3244/2016 г., IV г. о., ГК, докладчик съдията Албена Бонева/. В настоящия казус свидетелските показания на И. З. не са противоречиви, а и не са оборени. Нормата на чл. 172 от ГПК не забранява кредитирането на показания на роднини и близки, а предвижда преценката им да става в съответствие с останалите доказателства по делото, а от тях в случая показанията не са опровергани /в този смисъл е и Решение № 639 от 02.07.2009 г. на ВКС по гр. д. № 2398/2008 г., I г. о., ГК, докладчик съдията Бонка Дечева/. Не могат да се игнорират свидетелски показания само защото изхождат от близък роднина /Решение № 428 от 15.07.2010 г. на ВКС по гр. д. № 843/2009 г., I г. о., ГК, докладчик съдията Бонка Дечева/. Съгласно Решение № 457 от 06.08.2010 г. на ВКС по гр. д. № 477/2009 г., III г. о., ГК, докладчик съдията Дияна Ценева, роднинската връзка на свидетеля със страната, която го е посочила, сама по себе си не е основание показанията на този свидетел да се считат недостоверни. Не съществува забрана да бъдат разпитани заинтересовани свидетели и въз основа на техните показания да бъдат приети за установени факти, които ползват довелата ги страна /Решение № 34 от 22.02.2016 г. на ВКС по гр. д. № 4657/2015 г., I г. о., ГК, докладчик съдията Бонка Дечева, и Решение № 338 от 20.11.2013 г. на ВКС по гр. д. № 1269/2012 г., IV г. о., ГК, докладчик съдията Мими Фурнаджиева/. Конституирани като свидетели, роднините, близките и приятелите са винаги мотивирани да помогнат с показанията си на посочилата ги страна /„Разпит на свидетели в гражданското производство“ от Цеко Цеков, „Сиела“, София, 1997 г., стр. 53/. В случая обаче съобщеното от свидетеля И. З., макар и син на ищеца, следва да се приеме за характеризиращо се с висока степен на достоверност, защото не противоречи на останалите елементи от доказателствената съвкупност. Разказаното от този свидетел е и вътрешно хармонично, последователно и изчерпателно /водещи критерии за оценка на свидетелските показания според „Разпит на свидетели в гражданското производство“ от Ц., „С“, С, г., стр. 55/. Показанията му не оставят съмнение, че той е бил очевидец на това, което обрисова, и има необходимите пълни, преки и

непосредствени впечатления от него. Не са налице основания за некредитиране на разказаното от въпросния свидетел.

Налице са всички предпоставки за ангажиране на отговорността на ответната страна.

Според задължителните разяснения, дадени с Постановление № 4 от 23.XII.1968 г. на Пленума на ВС, понятието „справедливост“ по смисъла на чл. 52 от ЗЗДог не е абстрактно по своя характер, а е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението - характер на увреждането, начин на извършването му, обстоятелства, при които е извършено, допълнително влошаване на състоянието на здравето, причинени морални страдания, осакатявания, загрозявания и др., като обезщетението за неимуществени вреди следва в най-пълна степен да овъзмезди увреденото лице.

Съобразявайки горното и отчитайки: а/ броя и тежестта на травмите, засегнали ***

Ответникът е направил възражение за съпричиняване. В практиката на ВКС неотклонно се приема, че за да е налице съпричиняване по смисъла на чл. 51, ал. 2 от ЗЗДог, пострадалият трябва обективно да е допринесъл за настъпването на вредоносния резултат със свое противоправно поведение, създавайки условия или улеснявайки с поведението си неговото настъпване, независимо дали е действал или бездействал виновно /Решение № 50072 от 01.11.2022 г. на ВКС по гр. д. № 4101/2021 г., II г. о., ГК, докладчик съдията Гергана Никова/. В такава насока разсъждава и правната доктрина - „Обезщетение за неимуществени /морални/ вреди в България“ от С.С. стр. 149-150. В случая се установи, че ищецът е нарушил разпоредбата на чл. 28, ал. 1, т. 2 от ЗДвП, като не е подал съответния сигнал с ръка, че възнамерява да напусне кръговото движение и да се отклони/завие надясно. Фактът, че такъв сигнал с ръка от велосипедиста не е подаден, се доказва от съдържанието на кадрите от видеорегистратора на лекия автомобил - на тях се вижда, че колоездачът държи кормилото на колелото и с двете си ръце, когато се движи вътре в кръговото кръстовище, както и непосредствено преди удара, а в секундата преди сблъсъка, когато е извън кадър, на записа ясно се вижда неговата сянка, свидетелстваща, че той продължава да държи кормилото с двете си ръце и не се опитва да подаде сигнал за завИ.е/отклоняване с някоя от тях. С това си поведение Ц. З. все пак е допринесъл за настъпването на катастрофата, като до известна степен е заблудил водача на

лекия автомобил, че ще продължи движението си вътре в кръговото кръстовище и няма да излиза от него в близост до навлизащата тогава в същото кола, управлявана от ответника, поради което и съдът определя 10 % съпричиняване от ищцовата страна, или, в крайна сметка, на З. трябва да се присъдят 72 000 лева. Останалите възражения за съпричиняване са неоснователни. На кадрите от видеорегистратора не се вижда ищецът да пуска педалите преди удара, но дори и да го е сторил, това не се е отразило на неговото движение и няма отношение към последвалото ПТП. Освен това, доколкото е било възможно в конкретната ситуация, З. се е придържал към изискването, залегнало в нормата на чл. 80, т. 2 от ЗДвП, като придвижването му вътре в кръстовището не е представлявало опасност за водача на автомобила.

На ищеца трябва да бъде присъдена и законна лихва. Такава е поискана, считано от датата на подаване на исковата молба в съда, макар че по принцип се дължи от датата на увреждането /чл. 84, ал. 3 от ЗЗДог и Решение № 35 от 23.05.2019 г. на ВКС по гр. д. № 1499/2018 г., IV г. о., ГК, докладчик председателят Бойка Стоилова, Решение № 24 от 23.03.2017 г. на ВКС по гр. д. № 60047/2016 г., III г. о., ГК, докладчик съдията Александър Цонев, Решение № 18 от 22.03.2017 г. на ВКС по т. д. № 1935/2015 г., II т. о., ТК, докладчик председателят Татяна Върбанова, и др./.

Обезщетението и лихвата следва да бъдат преведени/внесени по посочената в исковата молба банкова сметка на ищеца /чл. 127, ал. 4 от ГПК/.

Не са налице основания за прилагане на чл. 78, ал. 2, 3, 6 и 7, изр. 2 от ГПК. Ответникът е дал повод за завеждане на делото и не е признал исковете. Той не е направил разноси в процеса, поради което такива не му се следват. Същият не трябва да внася държавната такса за разглеждането на уважените части от исковете и съответната част от бюджетните разноси за възнагражденията на вещите лица, понеже е освободен от заплащането на подобни парични суми. Той обаче не е освободен от разноси спрямо насрещната страна, и по-точно - по отношение на нейния адвокат, комуто се дължи възнаграждение по чл. 38, ал. 2 вр. ал. 1, т. 2 от ЗАДв. Както е ноторно, съдът вече не е длъжен да се съобразява с предвидените в Наредба № 1 от 2004 г. минимални размери на адвокатските хонорари и не е обвързан от същите. В решението на СЕС, постановено на 25.01.2024 г. по дело С-438/22, е прието, че ако установи, че наредба, която определя минималните размери на адвокатските възнаграждения и на която е придаден задължителен характер с национална правна уредба, противоречи на чл. 101, § 1 от ДФЕС вр. чл. 4, § 3 от ДЕС, националният съд е длъжен да откаже да

приложи тази национална правна уредба по отношение на страната, осъдена да заплати съдебните разноски за адвокатско възнаграждение, включително когато тази страна не е подписала никакъв договор за адвокатски услуги и адвокатско възнаграждение. Според СЕС, национална правна уредба, съгласно която, от една страна, адвокатът и неговият клиент не могат да договорят възнаграждение в размер по-нисък от минималния, определен с наредба, приета от съсловна организация на адвокатите като Висшия адвокатски съвет, и от друга страна, съдът няма право да присъди разноски за възнаграждение в размер по-нисък от минималния, трябва да се счита за ограничение на конкуренцията „с оглед на целта“ по смисъла на чл. 101, § 1 от ДФЕС вр. чл. 4, § 3 от ДЕС. НакР. СЕС заключава, че ако установи, че наредба, която определя минималните размери на адвокатските възнаграждения и на която е придаден задължителен характер с национална правна уредба, нарушава забраната по чл. 101, § 1 от ДФЕС, националният съд е длъжен да откаже да приложи тази национална правна уредба, включително когато предвидените в тази наредба минимални размери отразяват реалните пазарни цени на адвокатските услуги. Образно казано, с въпросното решение на СЕС, присъждането на разноски по делата се „развързва“ от минималните адвокатски хонорари и българският съд вече спокойно може да определя и присъжда адвокатски възнаграждения и под предвидените в Наредба № 1 от 2004 г. минимални размери. Конкретният казус по настоящото дело, според настоящия съдебен състав, се характеризира с фактическа и правна сложност. Производството по същия продължи повече от година. Издирваха се доказателства и в чужбина. Разпитваха се свидетели, включително и чрез видеоконференция. Свършена беше значителна работа от страна и на двамата процесуални представители. Ето защо на адвоката на ищеца се дължи достойно възнаграждение за положен труд, като съдът оценява последния на сумата от 5000 лева.

Искането с правно основание чл. 241, ал. 1 от ГПК е редовно и допустимо, но се явява неоснователно. Вярно е, че по делото са представени доказателства, според които ответникът получава минималната работна заплата, притежава малък ипотекиран апартамент и стара лека кола, не развива търговска дейност и има дългове за над 100 000 лева. Същевременно обаче трябва да се отчете и принципното положение, че възможността за разсрочване на вземането има за цел да облекчи положението на длъжника, но не може да намалява размера на дълга и да влошава положението на кредитора. При разсрочване на изпълнението, след всяко предвидено плащане, върху останалата неизплатена част от задължението

ще се дължи и присъдената законна лихва и исканото разсрочване de facto би довело до значително ново нарастване на дълга. При евентуално разсрочване на задължението ще се достигне до положение на по-голяма задължнялост на длъжника, предвид натрупването на още законна лихва върху неизплатената част от задължението. Значителното ново нарастване на дълга, което би се постигнало с исканото разсрочване, ще доведе до влошаване на положението на длъжника, каквато не е целта на разсрочването на задълженията /така и Определение № 906 от 28.04.2023 г. на ВКС по ч. гр. д. № 78/2023 г., IV г. о., ГК, докладчик председателят Зоя А., и Определение № 337 от 29.04.2022 г. на ВКС по гр. д. № 4750/2021 г., IV г. о., ГК, докладчик съдията Велислав Павков/. Не следва да се пренебрегва и обстоятелството, че само затруднението на длъжника да изпълни свое задължение, за което е осъден, не е достатъчно, за да се предпочетат неговите интереси пред тези на кредитора /Определение № 162 от 25.01.2024 г. на ВКС по ч. т. д. № 1814/2023 г., I т. о., ТК, докладчик съдията Ирина Петрова/.

Воден от изложените мотиви, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА М. И. У., ЕГН *****, адрес гр. Б., ж.к. "И" да заплати на Ц. В. З., ЕГН *****, адрес гр. Р., ул. "Е.Й", сумата от 72 000 /седемдесет и две хиляди/ лева, представляваща обезщетение за претърпените от З. неимуществени вреди - болки и страдания, в резултат на ПТП, станало на *** г., около *** ч., в гр. Р., на ***, образувано от ул. А.С., заедно със законната лихва, считано от 05.10.2022 г. до окончателното изплащане, като парите се преведат по сметка в "Ц"АД № ***, с титуляр Ц. В. З., и **ОТХВЪРЛЯ** иска на Ц. В. З. срещу М. И. У. за разликата между присъденото обезщетение от 72 000 лева и претендираното такова от 80 000 лева.

ОСЪЖДА М. И. У., ЕГН *****, адрес гр. Б., ж.к. "И" да преведе по сметката на адвокат Х. А. З., ЕГН *****, от АК С, к. гр. С. ул. И.Д", ет., ап., в „УК Б“ АД, № ***, на основание чл. 38, ал. 2 вр. ал. 1, т. 2 от ЗАДв, възнаграждение в размер на 5000 /пет хиляди/ лева.

ОТХВЪРЛЯ искането на М. И. У. за разсрочване на изпълнението на паричните суми по настоящото съдебно решение, дължими към Ц. В. З., на основание чл. 241, ал. 1 от ГПК.

На страните, чрез адвокатите, да се връчат копия на настоящия съдебен акт, който може да бъде обжалван от тях в двуседмичен срок, считано от връчването, пред

Апелативен съд София, с въззивна жалба, подадена чрез Окръжен съд Благоевград.

Съдия при Окръжен съд – Благоевград: _____